

[Kristen Amby.]

at de mænd i Moskva — og mange af dem lever jo dog endnu —, der af et gammelt, tilbageblevet bondesamfund har skabt en moderne industriel stat, som vel endnu ikke er nået op på Amerikas størrelsesorden hverken i den ene eller anden retning, og som i levestandard er langt tilbage — ganske naturligt —, at disse mænd er realister. De vil ikke letsindigt styrte deres land og alt det, de har levet og lever for og tror er sandt og rigtigt, ud i en krig. Det vil de ikke letsindigt gøre. De kunne måske, som jeg har sagt før, fristes til at tage et skridt videre mod vest uden en krig, hvis vi ligefrem indbød dertil ved vor svaghed. Hvis vor samling — og det ser det jo gudske lov nu ud til — bliver effektiv og stærk, er der den trøsterige mulighed, at to lige stærke parter kan finde hinanden. Forhandling mellem styrke og svaghed i politik er både selvmodsigende og tåbelig. Det ved vi fra Münchendagene, og det ved vi fra historien. Det er ingen forhandling. Der er også en fare ved, at der er to meget, meget stærke magter, det ved vi. Eksplosionen kan ske; vi lever ikke i og har ingen garanti for, at vi skal leve i en verden uden fare. Men der er i hvert fald en mulighed, og jeg tror i alt fald i realiteternes verden en meget stor mulighed for frugtbringende forhandling — både om det, der foregår i øjeblikket, og som ikke er uden fare, selvom det foregår i Asien, og om det, der kan komme i fremtiden —, hvis der virkelig er styrke bag den anden opfattelse også.

Det forslag, vi her behandler, bygger på — jeg kan sige gudske lov; det er sent, det er kommet klart til udtryk, men det er kommet det nu —, at vi ikke bare skal være med i et alliancesystem, der garanterer os, hvis det ulykkelige, krigen, skulle komme, at vi skal blive befriet, når der kun er ruiner tilbage, men være med i et system, der, bl. a. gennem dette forslag, som er en del af det, virkelig tager sigte på at sige: hele linien skal holdes for den frie vestlige verden. Det er det, vi sigter på. Det er det grundlag, organisationen, den militære organisation, bygges op på. Der er langt igen, inden målet er nået, men det vil blive nået en dag, og det vil gøre, at danske — der i forfjor, da et overvældende flertal i rigsdagen bag regeringen tilsluttede sig selve Atlantpagten, i år, hvor ikke bare nogle rigsdagsmænd og efter nogles mening måske en halvt vildført regering har afsluttet en Atlantpagt, men hvor et folketingsvalg tydeligt og klart har konfirmeret denne Atlantpagt og denne udenrigspolitik —, vil finde mening også i de ofre og meget store ofre, vi skal bringe,

idet konsekvenserne nu ikke bare er, at vi skal yde et eller andet til den fælles militære styrke, men det nu står klart for vore øjne, at hele området, vort indbefattet, skal betragtes militært som et område, der skal holdes og forsvares og ikke blot befries.

Jeg sagde før, at hvis man blot har lidt fantasi, kan man gøre sig visse forestillinger om den moderne krigs rædsler. Jeg ved godt, at det tidligere i mange militære diskussioner har været brugt både på den ene og den anden måde, og også misbrugt, at skræmme med de moderne våben, men jeg tror nu, at ingen, som det ærede medlem hr. Rasmus Hansen så udmærket sagde, skal foregøgle sig, at man i den moderne krig, ligegyldigt hvem der bliver sejerherre, slipper billigt fra rædslerne. De bliver værre, end nogen kan forestille sig. Det er jeg ganske overbevist om, og det ved også alle, der har et ansvar, både i øst og i vest. Det er ikke en ligegyldig mand, som skriver anonymt i en avis, der siger følgende; som jeg tillader mig at citere; det er Chisholm, direktøren for De Forenede Nationers verdenssundhedsorganisation, som i fjor sagde:

„Den tid er nu kommet, da menneskets evne til at dræbe mennesker er blevet så frygtelig, at den er en trusel mod selve slægtens overlevelse. Naturvidenskaben har nu fundet en enkelt substans, der er så destruktiv, at få gram fordelt på rette måde vil kunne dræbe alle mennesker på 6 timer.“

Jeg kan ikke garantere for den eksakte rigtighed af dette — „alle“ lyder altid så underligt —, men det er i hvert fald et vidnesbyrd om, at de, der tænker og ved besked, også ved besked om krigens rædsler.

Derfor skal det siges til slut, at det er ud fra den forudsætning, at det forslag, vi her behandler, sammenhængende med den pagt, vi allerede er gået ind i, bedre end noget andet er i stand til at bevare freden, at vi tilslutter os det. Vi har oplevet, hvad svaghed hos demokratierne har kaldt ned over vore hoveder.

Det er en ejendommelig måde, den offentlige debat om disse spørgsmål foregår på her i landet. Masser af mennesker, der ikke har hånsord nok for demokratiernes svaghed i mellemkrigsårene, for München og for, at man ikke ville høre efter Churchill i tide og gøre ditten og datten, giver os i dag et tilsvarende råd.

Forleden dag så vi det i en artikel — såvidt jeg kunne forstå den — af Anders Vigen. Jeg nævner den, fordi Anders Vigenes navn er et navn, og fordi en mand, der mestrer en pen som han og er en så stor